

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Θέλω κάτι να σου δείξω. Η παρδαλή γέννησε εχθές κουταβάκια, έδειξε με το δεξί χέρι, σηκώνοντας τα τρία μεσαία δάχτυλα και σμίγοντας τα δύο ακραία για να ξεχωρίζουν τα τρία μεσαία, θέλεις να τα δεις; Ο Γιάννης παρέμενε για λίγο διστακτικός και λογάριασε, αν έπρεπε να αντιδράσει αυθόρμητα, όπως αισθάνθηκε ή να κρατήσει την περιέργεια του, μετά το χθεσινό μάλωμα με τον Κώστα, για κάποια απροσδιόριστη αφορμή που είχε ως αποτέλεσμα να θέσουν τον όρο: να μην περάσει ούτε ο ένας ούτε ο άλλος τη μέση γραμμή του πλακόστρωτου δρόμου που χώριζε τα σπίτια τους, για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα. Ήταν ειλικρινής ή ήταν ένα κόλπο του Κώστα για να περάσει τη μέση γραμμή;

Το δέλεαρ ήταν μεγάλο για να αντισταθεί και απάντησε θετικά. Ναι, αλλά θα με αφήσει η παρδαλή να δω και εγώ από κοντά τα κουταβάκια; Ήξερε, ότι τα ξένα σκυλιά δεν αφήνουν να πλησιάσουν ξένα άτομα στο σπίτι του αφεντικού τους.

Μη φοβάσαι, έλα, εγώ θα πείσω την παρδαλή να μη σε γαβγίσει αφού είσαι φίλος μου, είπε ο Κώστας.

Πέρασε τη 'διαχωριστική' γραμμή χωρίς δισταγμό και δρασκελίσαν γρήγορα τη διπλή ξύλινη αυλόπορτα και έτρεξαν προς τον αχυρώνα. Άνοιξε την πόρτα ο Κώστας και μπήκαν μέσα. Το φως ήταν αρκετό, αφού ο ήλιος έμπαινε από τα δύο ανατολικά, κοντά στην οροφή, παράθυρα.

Στη γωνία, σε ένα παχύ στρώμα από άχυρο, ήταν κουλουριασμένη η παρδαλή και ανάμεσα στα πόδια και την κοιλιά της ήταν κουρνιασμένα τα κουταβάκια.

Ήταν αγκαλιασμένα όλα μαζί έτσι που δεν ξεχώριζαν. Όλα μια μπάλα. Έσκυψαν από πάνω, δεν κουνήθηκαν, τα μάτια κλειστά.

Δεν έχουν μάτια; ρώτησε ο Γιάννης, έχουν απάντησε ο Κώστας, απλά κοιμούνται πολλές ώρες, μόνον όταν τρώνε ξυπνάνε.

Έφυγαν σιγά σιγά θεωρώντας πως ήταν καλύτερα να αφήσουν την νέα 'οικογένεια' στην ηρεμία της.

Οι επόμενες μέρες πέρασαν με τους δύο φίλους να είναι αποσολημένοι με την οικογενειακή κατάσταση της παρδαλής και των μικρών παιδιών της. Στη παρέα μπήκαν οι δύο μεγαλύτεροι αδερφοί, ο Δημήτρης, από τη μεριά του Γιάννη και ο Γιώργος, από τη μεριά του Κώστα.

Μετά από συζητήσεις, κάτω από τη καρυδιά του Κώστα, κατέληξαν σε συμφωνία. Ένα από τα τρία κουταβάκια, τον ‘Καλέση’, θα το έπαιρναν ο Γιάννης και ο Δημήτρης. Έπρεπε όμως πρώτα να μεγαλώσει και να αρχίσει να τρώει το γάλα-παπάρα από το πιάτο.

Τις επόμενες μέρες η παρακολούθηση του ‘Καλέση’ ήταν ανελπιής από το Γιάννη.

Το όνομα αποφασίστηκε, μετά από διεξοδική συζήτηση μεταξύ των τεσσάρων και δόθηκε για να αποδίδει τη μορφή του Καλέση. Μαύρες ταινίες γύρω από τα μάτια και διάσπαρτες μεγάλες μαύρες βούλες στο σώμα σε άσπρο φόντο.

Η ζωή του Γιάννη και του Καλέση θα είχαν παράλληλη πορεία με πολλές εναλλαγές, πάντοτε όμως σε στέρεα βάση φιλίας και αφοσίωσης.

Το Σπίτι

Τα σπίτι ήταν μεγάλο με πέτρινους χοντρούς τοίχους (ντουβάρια) και μεγάλες πλάκες στη σκεπή. Είχε ισόγειο και πρώτο όροφο. Στο ισόγειο υπήρχε σάλα με τζάκι, κουζίνα και μαγαζί. Το μαγαζί είχε πόρτα εσωτερική για να μπαίνουμε εμείς και εξωτερική που άνοιγε στην κάτω πλατεία του χωριού, (στην κάτω ράχη κατά πως την έλεγαν για να ξεχωρίζει από τη πάνω ράχη), για να μπαίνουν οι χωριανοί. Στον όροφο υπήρχαν τρία ή τέσσερα δωμάτια. Δεν ήμουνα σίγουρος.

Ίσως γιατί δεν ήξερα ακόμη να μετράω και δεν πρόλαβα να ζησω στο σπίτι αυτό μέχρι να μάθω να μετράω.

Ένας πέτρινος ψηλός τοίχος περικύκλωνε την αυλή και τον

κήπο. Μέσα από τον κήπο περνούσε το νερό που έτρεχε από τη βρύση της πλατείας και έτσι ποτίζονταν τα κηπευτικά.

Το νερό της βρύσης που έτρεχε συνέχεια, τα καλοκαίρια, με αυλάκια που ξεκινούσαν από την πέτρινη λεκάνη, πήγαινε προς διάφορες κατευθύνσεις στους κήπους των διπλανών σπιτιών για να ποτίζονται τα ζαρζαβατικά.

Πρέπει να υπήρχε κάποια συμφωνία μεταξύ των γειτόνων, αφού άλλο κήπο πότιζε το πρωί, άλλο το μεσημέρι, άλλο το απόγευμα και άλλο το βράδυ. Έτσι όλοι οι κήποι ποτίζονταν χωρίς να υπάρχει πρόβλημα. Από όσο μπορούσα να γνωρίζω, δεν υπήρξε κάποιος καυγάς για το πότισμα.

Δίπλα στο σπίτι από τη μία πλευρά ήταν ο στάβλος για τα βοοειδή: αγελάδες, βόδια και μοσχάρια, συνέχεια ήταν τα υποζύγια, άλογα και μουλάρια και παραδίπλα ήταν οι κατσίκες. Αυτά τα ήξερα πολύ καλά, γιατί τα είχαμε μοιράσει με τον αδερφό μου το Δημήτρη και τα είχαμε ονοματίσει όλα.

Ο αχυρώνας ήταν παραδίπλα και περιείχε αρκετές ζωτροφές για όλο το χειμώνα. Ο αχυρώνας ήταν και περιοχή για παιχνίδια, κρυφτό και κυρίως πηδήματα πάνω στα παχιά στρώματα των σανών που βούλιαζαν και έδιναν μια ευχάριστη αίσθηση στα πηδήματα.

Στην κήπο και την αυλή υπήρχαν δύο καρυδιές, δύο κορομηλιές, η μια έκανε κόκκινα και η άλλη κίτρινα κορόμηλα, και μία κυδωνιά. Και αυτά ήταν μοιρασμένα μεταξύ μας από μία καρυδιά και μία κορομηλιά για τον καθένα. Εγώ ως μικρότερος είχα πάρει τα μικρότερα σε μέγεθος δέντρα.

Για την κυδωνιά δεν θυμάμαι αν την πήρε κάποιος από τους δύο ως δική του ή την αφήσαμε στη Μάνα ή τον παππού το Γιάννη.

Μία μέρα ήρθε στο μαγαζί ένας άνδρας ντυμένος στρατιωτικά. Μιλούσε με τον παππού και τη μάνα. Δεν κατάλαβα για ποιο πράγμα συζητούσαν. Θυμάμαι, ότι κάποια στιγμή με σήκωσε στα

χέρια ψηλά, με κούνησε πάνω κάτω στον αέρα δύο τρεις φορές, με άφησε και μετά από λίγο έφυγε. Ο παππούς ήταν αμίλητος με ανέκφραστο πρόσωπο, ενώ η μάνα δάκρυσε, σκούπισε τα δάκρυα με την ποδιά της και έφυγε μέσα στο σπίτι.

Τον πατέρα δεν τον θυμόμουν. Ήξερα ότι έφυγε για τον πόλεμο, ‘της Αλβανίας’, όπως τον έλεγαν. Τον περιμέναμε να γυρίσει. Κάποιοι άλλοι χωριανοί γύρισαν. Δεν μπορούσα να υπολογίσω τον χρόνο που έλειπε. Δεν ήμουν σε θέση να θυμηθώ ούτε τη μορφή του πατέρα αλλά ούτε τη στιγμή που έφυγε.

Επίσης ήξερα, γιατί το συζητούσαν στο σπίτι ο παππούς και η μάνα, ότι, όταν άρχισε ο πόλεμος, ‘επίταξαν’ το άσπρο άλογο τον ‘ψαρή’ και το μαύρο μουλάρι τον ‘καρά’ και είπαν ότι θα τα επέστρεφαν μετά τον πόλεμο.

Τα περιμέναμε και αυτά αλλά δεν ήρθαν ποτέ.

Η ‘Δοκιμασία’ του Καλέση

Ο καιρός περνούσε ο Καλέσης μεγάλωσε, έτρωγε τις τροφές που του δίναμε, έτσι θεωρήσαμε ότι ήταν αρκετά μεγάλος για να περάσει στην αυλή μας. Οργανώθηκε μία λεπτομερής επιχείρηση για την απαγωγή του Καλέση, γιατί υπήρχε κίνδυνος να μη συμφωνεί η μαμά παρδαλή.

Ένα ανοιξιιάτικο μεσημέρι, που έλειπε η παρδαλή, όλοι μαζί τον τυλίξαμε σε ένα μάλλινο κομμάτι ύφασμα ‘σκουτί’ και γρήγορα τον μεταφέραμε στο σπίτι μας, όπου του είχαμε ετοιμάσει μία ζεστή γωνιά στον αχυρώνα μας με ένα πιάτο γάλα με κομμάτια ψωμί.

Φαίνεται, ότι η προσφορά αυτή, βοήθησε τον Καλέση να προσαρμοστεί εύκολα στο νέο περιβάλλον.

Η παρδαλή με κάτι φωνές ‘κάλεσμα’, έψαχνε τις επόμενες μέρες για το κουταβάκι αλλά σιγά σιγά ηρέμησε. Ο Καλέσης, με τις περιποιήσεις των καινούργιων αφεντικών και ιδιαίτερα τη δική μου, προσαρμόστηκε γρήγορα.

Μερικές φορές κοιτούσα τον Καλέση και σκεπτόμουν, άραγε νοσταλγεί την μαμά παρδαλή ο Καλέσης; Δεν μπόρεσα να βγάλω συμπέρασμα.

Υπήρχε η συνήθεια στο χωριό να κόβουν ένα μέρος από το ένα ή και από τα δύο αυτιά, σε όλα τα σκυλιά.

Η δικαιολογία ήταν, ότι έτσι άκουγαν καλύτερα και μπορούσαν να αντιληφθούν τους 'εχθρούς' του σπιτιού και τις αλεπούδες.

Το θέμα συζητήθηκε στην παρέα των τεσσάρων για το πότε και πως θα γινόταν η επέμβαση στον Καλέση.

Μετά από μερικές μέρες αποφασίστηκε: το αυτί θα κοβόταν κοντά στην κορυφή, ένα μικρό τμήμα. Το ψαλίδι θα το χειριζόταν ο Γιώργος, ο αδελφός του Κώστα που ήταν ο μεγαλύτερος και οι άλλοι τρεις θα κρατούσαμε τον Καλέση, για να μη δαγκώσει κάποιον και για να γίνει με ταχύτητα η δουλειά, ώστε να πονέσει λιγότερο.

Η επέμβαση έγινε στην αυλή μας, σε ώρα που έλειπαν ο παππούς και η μάνα. Τυλίξαμε τον Καλέση σε ένα σκουτί και αφήσαμε έξω ένα μικρό τμήμα από την άκρη του δεξιού αυτιού. Ο Γιώργος έκανε τη δουλειά γρήγορα.

Θυμάμαι την τσιρίδα που έβγαλε ο Καλέσης και ένοιωσα να πετάγεται μέσα από το σκουτί και να τρέχει μέσα στον αχυρώνα, σαν σίφουνας, για να ζαρώσει στη ζεστή γωνιά του. Συνέχισε να φωνάζει στην αρχή πιο έντονα και στη συνέχεια η φωνή του χαμήλωνε σαν παράπονο. Ένοιωσα ένα δυνατό σφίξιμο στην κοιλιά και παραλίγο να κάνω εμετό.

Περίμενα έξω από τον αχυρώνα ακούγοντας τον Καλέση να φωνάζει και υπέφερα και εγώ. Μετά από κάποια ώρα, όταν το κουταβάκι άρχισε να χαμηλώνει το κλάμα, άρχισα και εγώ να χαλαρώνω.

Ύστερα από απροσδιόριστη ώρα, όταν δεν ακουγόταν τίποτε από τον αχυρώνα, πλησίασα στην πόρτα και κοίταξα. Ο Καλέσης

είχε κουλουριαστεί μέσα στα άχυρα και είχε κλείσει τα μάτια.

Δεν θέλησα να διακινδυνεύσω να τον πλησιάσω. Φοβόμουν την υποδοχή που θα είχα από το ‘φίλο’ μου, μετά τη δική μου συμπεριφορά απέναντι του. Έφυγα.

Το απόγευμα πήρα ένα πιάτο βρασμένο γάλα έβαλα φρέσκο ψωμί μέσα και πήγα στον αχυρώνα. Μπήκα αθόρυβα, κράτησα μία μικρή απόσταση από το κουταβάκι, έσπρωξα το πιάτο κοντά στο ‘φίλο’ μου και περίμενα. Η μυρωδιά από το βρασμένο γάλα ξύπνησε τον Καλέση, ο οποίος διστακτικά πλησίασε και μετά άρχισε να τρώει λαίμαργα από το πιάτο.

Σε λίγο άρχισε να κουνάει ρυθμικά την ουρά του. Το κούνημα της ουράς ήταν ένδειξη για εμένα, ότι ο ‘φίλος’ έδινε σήμα εμπιστοσύνης. Τον άφησα να τελειώσει το φαγητό και μετά τον ακούμπησα ελαφρά με το χέρι στο κεφάλι. Φάνηκε να το δέχτηκε, όπως παλιά.

Του έδωσα την υπόσχεση να μη τον πονέσω ποτέ ξανά.

Γύρισα στην κουζίνα και έφαγα και εγώ την δική μου γάλα πάρα, αφού στο μεταξύ ‘λύθηκε’ το σφίξιμο που ένοιωθα στο στομάχι μου.

Το Χωριό

Υπήρχε κάποιος διαχωρισμός στο χωριό μεταξύ πάνω και κάτω μαχαλά. Τα μεγαλύτερα παιδιά του κάτω μαχαλά έλεγαν πράγματα για τα παιδιά του πάνω μαχαλά, αλλά εγώ δεν τα καταλάβαινα αυτά. Δεν πήγαινα και συχνά στη πάνω πλατεία.

Το χωριό ήταν κτισμένο στη ρίζα του βουνού, στον Όλυμπο. Είχε δύο πλατείες την πάνω και την κάτω πλατεία, οι οποίες είχαν μία μικρή υψομετρική διαφορά. Τις έλεγαν πάνω ράχη και κάτω ράχη, γιατί ήταν απλωμένες σε δύο μικρά υψίπεδα και γύρω από αυτές ήταν κτισμένα τα σπίτια, ο πάνω και ο κάτω μαχαλάς.

Επίσης υπήρχαν δύο βρύσες πάνω και κάτω βρύση.

Στην πάνω πλατεία ήταν η Εκκλησία, η Αγία Τριάδα. Δίπλα

στην εκκλησία προς το ιερό υπήρχε μία μεγάλη μουριά (Σκαμνιά).

Το χωριό είχε τέσσερες μύλους, ένα μέσα στο χωριό που λειτουργούσε με μηχανή και τρεις νερόμυλους, που ήταν στο ίδιο ποτάμι σε διαφορετικές τοποθεσίες. Οι νερόμυλοι λειτουργούσαν το φθινόπωρο και την άνοιξη, γιατί το καλοκαίρι δεν είχε αρκετό νερό το ποτάμι και το χειμώνα έκανε κρύο και πάγωνε το νερό.

Ένας νερόμυλος ήταν του παππού του Γιάννη που τον είχε μαζί με τον ξάδερφο του, το Βασίλη. Ο παππούς ο Γιάννης και ο δεύτερος ξάδερφος του, ο Βασίλης, είχαν το ίδιο επίθετο, Αγοραστός και ήταν και συμπέθεροι. Ο μεγάλος γιός του Βασίλη, ο Στέργιος, παντρεύτηκε την μικρή κόρη του παππού του Γιάννη τη Σταματή. Έτσι ο Στέργιος και η Σταματή είχαν το ίδιο επίθετο.

Εγώ δεν είδα ποτέ τον νερόμυλο του παππού. Μερικές φορές που ξεκίνησα να πάω με κάποιο φίλο, δεν μπόρεσα να προχωρήσω πέρα από την άκρη του χωριού, ενώ ο μύλος ήταν μακριά δεύτερος σε απόσταση από το χωριό.

Από το χωριό ξεκινούσαν τέσσερες δρόμοι. Ένας πήγαινε προς την ανατολή ο οποίος ανέβαινε σε ένα βουνό, μικρότερο από τον Όλυμπο, πίσω από το οποίο υπήρχε ένα άλλο χωριό, για το οποίο οι χωριανοί δεν είχαν καλή γνώμη και έλεγαν διάφορα για τους κατοίκους του. Τους κατηγορούσαν (Καρυά).

Προς τη δύση πήγαινε ένας φαρδύς δρόμος, ο οποίος ακολουθώντας την πορεία του ποταμού, πήγαινε προς τα αμπέλια αλλά και προς μία μεγάλη πόλη που πήγαιναν για ψώνια οι χωριανοί και χρειάζονταν δύο ολόκληρες μέρες για να πάνε και να γυρίσουν, (Ελασσόνα).

Πίσω, στην πλάτη του χωριού, ανέβαινε προς τον Όλυμπο ένας στενός ανηφορικός δρόμος με πολλές στροφές, σαν φίδι.

Τέλος, μπροστά από το χωριό, ξεκινούσε ο μεγαλύτερος δρόμος κατέβαινε προς το ποτάμι και μετά ανέβαινε σε ένα βουνό, απέναντι από τον Όλυμπο, έφτανε στην κορυφή και μετά κατέβαινε από την άλλη πλευρά στον κάμπο, που ήταν τα κτήματα του χωριού.

Στην κορυφή αυτού του βουνού ήταν ένα εικονοστάσι. Μέχρι να φτάσουν στο εικονοστάσι, όσοι πήγαιναν στα κτήματα, φαινόταν από το χωριό και θυμάμαι, όταν ο παππούς ο Γιάννης έφευγε το πρωί για τα κτήματα τον έβλεπα από την αυλή, ενώ όταν έπεφτε ο ήλιος περίμενα αν θα φαινόταν ο παππούς δίπλα στο εικονοστάσι.

Δεν τον ξεχώριζα, αν ήταν αυτός ή κάποιος άλλος, αλλά τον παρακολουθούσα μέχρι να πλησιάσει στο χωριό για να βεβαιωθώ.

Η Οικογένεια

Ο παππούς, ήταν ψηλός, συζητούσε μαζί μου και όταν με ρωτούσε για κάτι που έψαχνε και εγώ θυμόμουν που ήταν, με παίνευε και έλεγε ότι ήμουν ‘σπίρτο’ (έξυπνος). Ο παππούς ήταν πολύ δραστήριος και από ηλικία δεκαοκτώ χρονών, που έχασε τον πατέρα του, τον Αντώνη, εξελίχθηκε και έγινε πολύ καλός στο να κτίζει σπίτια. Είχε δική του ομάδα και, όπως έλεγε, κατέβαινε στον κάμπο και έκτιζε σπίτια από παλιά, όταν ακόμη ήταν Τούρκοι στον κάμπο. Μερικές φορές έλεγε και καμία τουρκική παροιμία. Από τότε που μπορούσα να θυμάμαι τον παπού, ήταν πάντοτε σοβαρός και προβληματισμένος και σπάνια χαμογελούσε. Συνήθως, έσπαζε κανένα χαμόγελο, όταν έπαιζε με τον αδερφό μου το Δημήτρη ή εμένα.

Βέβαια και στο χωριό δεν πολυγελούσαν και δεν θυμόμουν να έγινε γάμος ή βάφτιση. Δεν ήξερα για αυτά τα πράγματα, τα έμαθα αργότερα.

Ο πατέρας μου, ο Αντώνης, ήταν ο μόνος γιός του παπού και είχε φροντίσει να τον στείλει, παρακάτω, σε κάποιο μεγάλο πεδινό χωριό, για να γίνει ράφτης. Στο σπίτι υπήρχε μια μεγάλη ραπτομηχανή του ‘ποδαριού’ σε ένα δωμάτιο στον όροφο, με μία γυαλιστερή μεγάλη τάβλα και ένα μεγάλο ψαλίδι.

Δεν θυμόμουν να είδα τον πατέρα να δουλεύει τη ραπτομηχανή. Ήμουν πολύ μικρός όταν έφυγε για το στρατό. Ο παππούς

είχε και δύο κόρες παντρεμένες στο χωριό. Θυμόμουν μόνο τη μία που έμεινε κοντά, τη Σταματή. Όπως, ανέφερε ο παππούς είχε και έναν αδερφό μεγαλύτερο που τον έλεγαν Δημήτρη, αλλά είχε πεθάνει πριν χρόνια, γι' αυτό είχαν δώσει το όνομα του στο μεγάλο αδερφό μου το Δημήτρη.

Ο παππούς είχε παντρευτεί τρεις φορές και πάλι ήταν μόνος. Ανέφεραν, ότι οι γυναίκες του πέθαναν πάνω στη γέννα. Έτσι δεν είχα γιαγιά από τη μεριά του πατέρα μου. Η γιαγιά η Στυλιανή, πέθανε, αφού γέννησε τη μικρότερη αδερφή του πατέρα, τη Σταματή. Η μεγαλύτερη αδερφή του πατέρα η Φαίδρα, είχε άλλη μητέρα.

Η μάνα φορούσε μαύρα ρούχα και μαύρη μαντίλα. Δούλευε συνέχεια στο σπίτι, στο μαγαζί, φρόντιζε τα ζώα και τον κήπο. Συνέχεια ήταν στεναχωρημένη και όταν δεν την έβλεπαν έκλαιγε. Πολλές φορές συζητούσε με τις γειτόνισσες όταν βρίσκονταν στη βρύση. Ρωτούσε, αν γύρισε κάποιος από αυτούς που δεν είχαν έρθει ακόμη από τον πόλεμο της 'Αλβανίας'. Ήθελε να τον ρωτήσει μήπως άκουσε ή ήξερε τίποτε για τον Αντώνη, τον πατέρα.

Άλλες φορές, όταν ερχόταν στο μαγαζί κάποιοι, ρωτούσε αν είχαν μάθει ή ήξεραν κάποιον που γύρισε από τον πόλεμο και από κάποιο διπλανό χωριό. Θυμάμαι μία φορά, που ένας χωριανός της είπε, ότι άκουσε πως γύρισε κάποιος από ένα διπλανό χωριό, που ήταν απέναντι από το χωριό μας και φαινόταν την ημέρα και χρειαζόταν πάνω από μισή μέρα για το πήγαινε έλα (Πουλιάνα).

Την επόμενη μέρα, η μάνα μόλις τελείωσε τις απαραίτητες δουλειές, έφυγε για το απέναντι χωριό. Όλοι περιμέναμε με αγωνία τον γυρισμό της.

Το απόγευμα, όταν είχε γύρει ο ήλιος, φάνηκε στην άκρη του χωριού. Ο παππούς συνέχισε να απασχολείται με τα ζώα, ο Δημήτρης στήθηκε στην αυλόπορτα και εγώ είχα κάτσει στο πεζούλι με τον Καλέση στην αγκαλιά μου. Ένοιωθα, ότι η συντροφιά του Καλέση με στήριζε και μου έδινε δύναμη.

Η μάνα μπήκε μέσα από την αυλόπορτα και κάθισε δίπλα στο

πεζούλι. Φαινόταν κουρασμένη, αλλά δεν ήταν χαρούμενη αλλά ούτε έκλαιγε. Ο παππούς άφησε τη δουλειά και πλησίασε με ερωτηματικό βλέμμα, ο Δημήτρης κάθισε πλάι της και εγώ κρατήθηκα από την ποδιά της, χωρίς να κρεμαστώ, όπως έκανα τις άλλες φορές.

Ναι, ο Βαγγέλης από το απέναντι χωριό είχε δει τον Αντώνη, όταν έπεσε το μέτωπο στην Αλβανία και έφυγαν μαζί στην οπισθοχώρηση μέχρι τη (Παλιά Ελλάδα) Στερεά Ελλάδα. Μετά χώρισαν. Αυτός αποφάσισε να γυρίσει από τη στεριά, ενώ ο Αντώνης θα έπαιρνε το πλοίο από τον Πειραιά, γιατί ήθελε να γυρίσει πιο γρήγορα. Μετά δεν έμαθε τίποτα για τον Αντώνη.

Ο παππούς έφυγε χωρίς να πει τίποτε. Η μάνα ξεκουράστηκε λίγο ακόμη και μετά άρχισε πάλι τις δουλειές που έμειναν πίσω λόγω του ταξιδιού της.

Η μάνα είχε πολλές αδερφές και δύο αδερφούς. Η μικρότερη αδερφή της, η Αριστούλα είχε την ίδια ηλικία με τον αδερφό μου το Δημήτρη. Είχαν διαφορά σαράντα μέρες. Από την πλευρά της μάνας, είχαμε δύο γιαγιές. Την γιαγιά Παναγιώτα, τη μάνα της μάνας και τη γιαγιά τη μεγάλη, τη γιαγιά της μάνας την Πολυξένη, από την όποια πήρε το όνομα η μάνα.

Ο παππούς της μάνας, ο Γιάννης ο Σπάχος, δεν ζούσε. Τον σκότωσαν παλιά κάποιοι κλέφτες, 'ληστές', που είχαν στήσει καρτέρι στο δρόμο, καθώς γύριζε από το παζάρι της Ελασσόνας, για να τον ληστέψουν.

Όπως διαδίδονταν τον σκότωσαν κάποιοι 'άγνωστοι' ληστές που του είχαν στήσει καρτέρι μέσα στο δάσος. Ο παππούς που αντιλήφθηκε τους ληστές, έσπρωξε έγκαιρα παράμερα τον δευτερότοκο υιό του, το Γιώργο που τον συνόδευε και ήταν δεκατεσσάρων χρονών και τον είπε να κρυφτεί και να μη μιλήσει ό,τι και να δει ή ακούσει. Ο παππούς πάλεψε με τους δύο ληστές και μπόρεσε να εξουδετερώσει τον ένα για μια στιγμή αλλά ο άλλος

τον μαχαίρωσε και τον σκότωσε. Οι ληστές πήραν τα εμπορεύματα που είχε ψωνίσει για το μαγαζί ο παππούς και έφυγαν.

Ο Γιώργος τα είδε όλα αυτά από την κρυψώνα του και άκουσε και το όνομα του αρχιληστή. Όλα αυτά τα διηγήθηκε όταν γύρισε στο σπίτι. Όμως, μόνο στον παππού τον Κώστα, που ήταν ο μεγαλύτερος από τα αδέρφια του, ο Γιώργος εμπιστεύθηκε το όνομα του αρχιληστή.

Όταν σκότωσαν τον πατέρα του οι ληστές, ήταν δεκαοκτώ χρονών ο παππούς ο Κώστας και έτσι βρέθηκε να είναι ο προστάτης άνδρας της οικογένειας και των πέντε ανήλικων μικρότερων αδερφών, δύο αγόρια και τρία κορίτσια.

Το σπίτι του παππού του Κώστα ήταν λίγο πιο κάτω, όχι πολύ μακριά. Ήταν μεγάλο με αυλή, κήπο, καρυδιές, κορομηλιές, κυδωνιές και μία μεγάλη κληματαριά.

Ζούσαν πολλά άτομα μαζί. Εκτός από την οικογένεια του παππού του Κώστα, που ήταν εννέα άτομα, ήταν μαζί τους και ο αδερφός του παππού, ο Γιώργος, ο οποίος δεν είχε γυναίκα και όταν μιλούσε έλεγε κάποιες λέξεις, που δεν τις καταλάβαινα. Έλεγαν ότι μιλούσε έτσι, γιατί είχε γίνει, 'διατελέσει', παλαιότερα πρόεδρος στο χωριό. Ο Γιώργος, μιλούσε κάποιες φορές για το μικρασιατικό πόλεμο, όπου υπηρέτησε πάνω από δέκα χρόνια και συνήθως κατηγορούσε το Βενιζέλο που ξεκίνησε και κράτησε τόσα πολλά χρόνια ο πόλεμος.

Επίσης ήταν και ο τρίτος αδερφός του παππού, ο Βασίλης. Αυτός είχε γυναίκα και δύο μικρά παιδιά.

Η οικογένεια του παππού του Κώστα ήταν μοιρασμένη σε δύο χωριά. Την άνοιξη και το καλοκαίρι, η μισή οικογένεια ανέβαινε στο χωριό όπου έμεινε μέχρι το φθινόπωρο. Μαζί μετακινούνται και τα πρόβατα για να έχουν καλύτερη τροφή στον Όλυμπο.

Η άλλη μισή οικογένεια έμεινε σε ένα άλλο χωριό στον κάμπο, μία μέρα δρόμο για να πάνε και στο οποίο στην αρχή έμειναν

Τούρκοι και μετά ήρθαν οι Πρόσφυγες (Καλλιθέα). Αυτοί ασχολούνταν με τις δουλειές στα χωράφια σιτάρια, καπνά, καλαμπόκια κλπ.

Με την αρχή του φθινοπώρου μετακινούνταν στον κάμπο τα μέλη της οικογένειας από το χωριό και έτσι όλη η οικογένεια ξεχειμώνιαζε μαζί στο πεδινό χωριό.

Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ

Το χιόνι είχε φύγει από το χωριό και από τα βουνά γύρω από το χωριό. Μόνον ο Όλυμπος ήταν σκεπασμένος με χιόνι από τη μέση και πάνω. Ο ήλιος έβγαине λαμπερός τις τελευταίες ημέρες ενώ σπάνια περνούσαν κάποια σύννεφα.

Ήταν μεσημέρι και η μέρα ήταν σχετικά μουντή, όταν ακούστηκε ένας έντονος άγνωστος θόρυβος, που ερχόταν από την πλευρά του κάμπου. Πάνω από το εικονοστάσι. Σε λίγο φάνηκαν δύο τεράστια αεροπλάνα να έρχονται καταπάνω στο χωριό προς τον Όλυμπο. Πέρασαν πάνω από το χωριό και πριν ακουμπήσουν τον Όλυμπο έκαναν στροφή και έφυγαν πάλι προς την πλευρά από την οποία ήρθαν.

Στο χωριό επικράτησε πανικός, όλοι φώναζαν ότι ήρθαν οι Γερμανοί και άρχισαν να τρέχουν. Κανένας δεν ήξερε τι γίνεται. Υπήρχαν πολλές απόψεις, άλλοι έλεγαν ότι έπρεπε να κρυφτούν, άλλοι έλεγαν, ότι, δεν πιστεύουν ότι θα έκαναν κακό στο χωριό και στα γυναικόπαιδα και πιθανολογούσαν, ότι δεν θα ξαναέρθουν και ότι απλώς έκαναν επίδειξη δύναμης οι Γερμανοί. Και το πιθανότερο να ήθελαν να τρομάξουν τους αντάρτες.

Μετά από κάποια ώρα όμως, ακούστηκε πάλι ο θόρυβος και τότε όλοι άρχισαν να τρέχουν να κρυφτούν, αρκετοί έξω από το χωριό. Άλλοι πήγαν προς το ποτάμι, άλλοι προς τον Όλυμπο, άλλοι δυτικά που υπήρχαν μικροί θάμνοι, αρκετοί για να μπορούν να κρυφτούν.